

CY000KYR011 - ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΠΑΝΑΓΡΩΝ (ΜΥΡΤΟΥ)

Περιγραφή

Ο υδατοφράκτης Πανάγρων FAM011 βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Μύρτου, σε απόσταση 0.58km νότια από το κέντρο των Πανάγρων που είναι ο πλησιέστερος οικισμός, σε περιοχή που δεν ελέγχεται από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Κατασκευάστηκε στη κοίτη του ποταμού Πάναγρα, στη συμβολή πέντε παραπόταμων, τη δεκαετία του 90'. Τροφοδοτείται από τη λεκάνη απορροής και η παρουσία του νερού είναι μόνιμη. Το 2011 ξεκίνησε το μεγαλεπήβολο έργο μεταφοράς νερού από την Τουρκία στη Κύπρο, με υποθαλάσσιο αγωγό. Σήμερα το έργο βρίσκεται σε πολύ προχωρημένο στάδιο. Αφορά την κατασκευή υποθαλάσσιου αγωγού μήκους περίπου 80 km, διαμέτρου 1,6m και σε βάθος 250m κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας, που θα μεταφέρει νερό ύδρευσης και άρδευσης από τον Υδατοφράκτη Alakorğu της Νότιας Τουρκίας στον Υδατοφράκτη Πανάγρων. Για το σκοπό αυτό, γίνονται έργα επέκτασης του Υδατοφράκτη. Οι αγωγοί θα φτάνουν στην περιοχή «άμμοι» όπου έχει χαρτογραφηθεί στα πλαίσια του παρόντος προγράμματος ο Υγρότοπος «Εκβολή Όμορφος Γιαλός KYR012». Μέρος του νερού θα χρησιμοποιείται για ύδρευση ενώ μέρος για άρδευση της πεδιάδας της Μόρφου.

Η βιολογική του αξία είναι μεσαία. Η βλάστηση που απαντάται περιλαμβάνει δεντρώδη/θαμνώδη είδη όπως *Pistacia terebinthus*, *Ficus carica*, *Tamarix* sp., καλαμιώνες με *Arundo donax* και *Phragmites australis*, το είδος *Medicago* sp. και το ξενικό *Acacia* sp. Επίσης στα ξηρά πρανή του υδατοφράκτη έχει καταγραφεί η ενδημική τουλίπα της Κύπρου, *Tulipa cypria*. Η τουλίπα περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου ως κινδυνεύον (1).

Στη πανίδα καταγράφηκε ένα είδος αμφιβίου ο *Pelophylax bedriagae* και τα πτηνά *Falco tinnunculus*, *Fulica atra*, *Carduelis chloris*, *Corvus monedula*, *Phalacrocorax carbo*. Ο υγρότοπος αποτελεί σταθμό πτηνοπαρατήρησης. Κατά τη διάρκεια ερευνητικής εργασίας των Gucel et. al. (2) το 2006, ο Υδατοφράκτης Πανάγρων βρέθηκε να έχει την μεγαλύτερη συνολική βιοποικιλότητα ανάμεσα στον Υδατοφράκτη Άχνας (FAM031), Λίμνη Ορόκλινης (LAR020) και εκβολή Ρόνας (FAM003). Στη λεκάνη απορροής παρατηρείται μικρής έντασης αγροτική δραστηριότητα. Υπάρχουν κάποιες καλλιέργειες κατάντη του φράγματος και η περιοχή βοσκείται ήπια. Λόγω των έργων καταγράφηκε μεταβολή των υδρογραφικών λειτουργιών για τη διαμόρφωση μεγαλύτερου φράχτη.

Περίοδος αναφοράς πρωτογενών δεδομένων: 14/04/2014

Απογραφείς: Α. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Τ. Emirzade

(1) Τσιντίδης Τ., Χριστοδούλου Σ. Χ, Δεληπέτρου Π., Γεωργίου Κ. (2007). Το κόκκινο βιβλίο της χλωρίδας της Κύπρου.

Φιλοδοσικός Σύνδεσμος Κύπρου. Λευκωσία.

(2) Gucel S., Kadis C., Ozden O., Charalambidou I., Linstead C., Fuller W., Kounnamas C., Ozturk M. (2012). Assessment of biodiversity differences between natural and artificial wetlands in Cyprus. Pak. J. Bot., 44: 213-224.

Βιβλιογραφική Παραπομπή στο Υγροτόπιο Κύπρου:

Παπαθεοδούλου Α., Σεργίδης Λ., Μιχαήλ Κ., Emirzade Τ., Βίκτωρα Μ., Αναστάση Α. 2015 – (συνεχής ενημέρωση): Υγροτόπιο Κύπρου- Απογραφή των Κυπριακών Υγροτόπων. Δημοσιεύεται στο <http://www.cypruswetlands.org>, πρόσβαση [ημερομηνία].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγρότοπου:	Εσωτερικός
Τύπος υγρότοπου:	Τεχνητός
Φυσικός / Τεχνητός:	Υδατοφράκτης
Περιοχή (Ha):	26.24120
Hydrological interaction with other wetland:	Ναί - KYR012
Αλατότητα νερού:	Γλυκό
Είσοδος γλυκού νερού:	Λεκάνη απορροής (από κατακρημνίσματα)

Επιφανειακή έξοδος νερού:	Έξοδος ελεγχόμενη από αγωγό
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	> 95
Υδροπερίοδος:	Μόνιμη

Γεωγραφική πληροφορία

Επαρχία:	ΚΕΡΥΝΕΙΑ
Minicipality/Community:	ΜΥΡΤΟΥ
Coordinates (WGS84):	33.074620 E - 35.326540 N

Βιολογική σημασία

Βιολογική σημασία:	Μεσαία
--------------------	--------

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar	Κάλυψη (%)
6 -- Περιοχές αποθήκευσης νερού. Ταμιευτήρες, υψηλά φράγματα, διάφορα εμπόδια ροής νερού (> 80 στρέμματα)	> 95

Καθεστώτα προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες, Δραστηριότητες & Επιπτώσεις

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας	Οικοσυστημικές Υπηρεσία	Κλίμακα Οφέλους	Σημαντικότητα
Προμηθευτικές υπηρεσίες	Τροφή		
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Ρύθμιση υδάτων		
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	Παροχή ενδιαιτημάτων		

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες	Ένταση
010 = Διατήρηση οικοτόπων	Μεγάλη
629 = άλλες δραστηριότητες αθλητισμού και αναψυχής	Μικρή
701 = ρύπανση νερού	Μικρή
800 = Επιχωματώσεις, διαμορφώσεις, αποστραγγίσεις	Μεγάλη

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες	Ένταση
010 = Διατήρηση οικοτόπων	Μεγάλη
100 = Καλλιέργειες	Μικρή
140 = Βόσκηση	Μικρή
502 = οδικό δίκτυο	Μεγάλη
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μεγάλη
590 = Άλλες μορφές δικτύων μεταφορών και επικοινωνιών	Μεγάλη
600 = Εγκαταστάσεις αθλητισμού / αναψυχής	Μεσαία
850 = Ανθρωπογενής μεταβολή των υδρογραφικών λειτουργιών	Μεσαία

Επιπτώσεις

Impact type	Ένταση
AN- = Αύξηση θορύβου	Μεσαία
AS- = Μείωση αισθητικής τοπίου	Μεγάλη
FB- = Διαταραχή της φυσικής ισορροπίας/αλληλεπίδρασης μεταξύ ειδών ζώων	Μεγάλη

FC- = Αλλαγές στην σύνθεση των ειδών πανίδας	Μεγάλη
FCD = Απώλεια της πανιδικής ποικιλότητας	Μεγάλη
HL- = Απώλεια ενδιαιτημάτων	Μεγάλη
LW- = Μείωση των αξιών άγριας πανίδας/άγριας ζωής	Μεσαία
VCD = Απώλεια της χλωριδικής ποικιλότητας	Μεγάλη

Οικότοποι & Βλάστηση

Τύποι οικότοπων

Τύποι οικότοπων	Κάλυψη (%)
CY02 Καλαμώνες και κοινότητες υψηλών βούρλων (Phragmition australis, Scirpion maritimi)	26 - 50
CY17 Παρυδάτιες κοινότητες ψηλών καλαμιών (Arundo, Imperata, Saccharum)	5 - 25

Τύποι βλάστησης

Τύπος βλάστησης	Κάλυψη (%)
Άλλο	< 5
Θαμνώδης / Δενδρώδης	< 5
Ξενικά Είδη	< 5
Υγρολιβαδική	< 5
Υπερυδατική	26 - 50

Είδος

Χλωρίδα

Είδος	Κυριαρχία	Reference
Acacia sp.		A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, T. Emirzade 14/04/2014
Adonis annua		Gucel et al. 2012
Aegilops triuncialis		Gucel et al. 2012
Alkanna tinctoria		Gucel et al. 2012
Allium ampeloprasum		Gucel et al. 2012
Allium neapolitanum		Gucel et al. 2012
Allium nigrum		Gucel et al. 2012
Allium orientale		Gucel et al. 2012
Allium trifoliatum		Gucel et al. 2012
Ammi majus		Gucel et al. 2012
Anthemis palaestina		Gucel et al. 2012
Antirrhinum majus		Gucel et al. 2012
Arisarum vulgare		Gucel et al. 2012
Arum dioscoridis		Gucel et al. 2012
Arundo donax		A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, T. Emirzade 14/04/2014
Asparagus acutifolius		Gucel et al. 2012
Asperula cypria		Gucel et al. 2012
Asphodelus aestivus		Gucel et al. 2012
Astragalus caprinus		Gucel et al. 2012
Astragalus cyprius		Gucel et al. 2012
Atractylis cancellata		Gucel et al. 2012
Avena barbata		Gucel et al. 2012
Barlia robertiana		Gucel et al. 2012
Bellardia trixago		Gucel et al. 2012
Bellevia trifoliata		Gucel et al. 2012

<i>Biscutella didyma</i>	Gucel et al. 2012
<i>Bromus lanceolatus</i>	Gucel et al. 2012
<i>Bunium ferulaceum</i>	Gucel et al. 2012
<i>Calendula arvensis</i>	Gucel et al. 2012
<i>Calystegia sepium</i>	Gucel et al. 2012
<i>Capparis spinosa</i>	Gucel et al. 2012
<i>Cardopatum corymbosum</i>	Gucel et al. 2012
<i>Carduus argentatus</i>	Gucel et al. 2012
<i>Carduus pycnocephalus</i>	Gucel et al. 2012
<i>Carlina involucrata</i>	Gucel et al. 2012
<i>Carthamus tenuis</i>	Gucel et al. 2012
<i>Casuarina equisetifolia</i>	Gucel et al. 2012
<i>Centaurea aegialophila</i>	Gucel et al. 2012
<i>Centaurea hyalolepis</i>	Gucel et al. 2012
<i>Cerantonis siliqua</i>	Gucel et al. 2012
<i>Cistus creticus</i>	Gucel et al. 2012
<i>Cistus parviflorus</i>	Gucel et al. 2012
<i>Cistus salvifolius</i>	Gucel et al. 2012
<i>Clematis cirrhosa</i>	Gucel et al. 2012
<i>Convolvulus oleifolius</i>	Gucel et al. 2012
<i>Convolvulus siculus</i>	Gucel et al. 2012
<i>Crataegus azarolus</i>	Gucel et al. 2012
<i>Crataegus monogyna</i>	Gucel et al. 2012
<i>Crucianella latifolia</i>	Gucel et al. 2012
<i>Crupina crupinastrum</i>	Gucel et al. 2012
<i>Cupressus sempervirens</i>	Gucel et al. 2012
<i>Cynara cardunculus</i>	Gucel et al. 2012
<i>Cynodon dactylon</i>	Gucel et al. 2012
<i>Dactylis glomerata</i>	Gucel et al. 2012
<i>Dittrichia graveolens</i>	Gucel et al. 2012
<i>Dittrichia viscosa</i>	Gucel et al. 2012
<i>Echinops spinosissimus</i>	Gucel et al. 2012
<i>Echium angustifolium</i>	Gucel et al. 2012
<i>Ephedra foeminea</i>	Gucel et al. 2012
<i>Erodium laciniatum</i>	Gucel et al. 2012
<i>Eryngium creticum</i>	Gucel et al. 2012
<i>Euphorbia chamaepeplus</i>	Gucel et al. 2012
<i>Euphorbia dimorphocaulon</i>	Gucel et al. 2012
<i>Ferula communis</i>	Gucel et al. 2012
<i>Ficus carica</i>	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, T. Emirzade 14/04/2014
<i>Filago gallica</i>	Gucel et al. 2012
<i>Foeniculum vulgare</i>	Gucel et al. 2012
<i>Galium murale</i>	Gucel et al. 2012
<i>Geranium tuberosum</i>	Gucel et al. 2012
<i>Geropogon hybridus</i>	Gucel et al. 2012
<i>Gladiolus italicus</i>	Gucel et al. 2012
<i>Glebionis coronaria</i>	Gucel et al. 2012
<i>Hippocrepis unisiliquosa</i>	Gucel et al. 2012
<i>Hyacinthella millingenii</i>	Gucel et al. 2012
<i>Hypericum triquetrifolium</i>	Gucel et al. 2012
<i>Juncus fontanesii</i>	Gucel et al. 2012
<i>Juncus hybridus</i>	Gucel et al. 2012
<i>Juniperus phoenicea</i>	Gucel et al. 2012
<i>Lathyrus aphaca</i>	Gucel et al. 2012
<i>Lathyrus blepharicarpus</i>	Gucel et al. 2012
<i>Leontice leontopetalum</i>	Gucel et al. 2012
<i>Lithodora hispidula</i>	Gucel et al. 2012

<i>Malva parviflora</i>		Gucel et al. 2012
<i>Matricaria recutita</i>		Gucel et al. 2012
<i>Medicago praecox</i>		Gucel et al. 2012
<i>Medicago</i> sp.		A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, T. Emirzade 14/04/2014
<i>Mercurialis annua</i>		Gucel et al. 2012
<i>Micromeria myrtifolia</i>		Gucel et al. 2012
<i>Micromeria nervosa</i>		Gucel et al. 2012
<i>Myrtus communis</i>		Gucel et al. 2012
<i>Nerium oleander</i>		Gucel et al. 2012
<i>Olea europaea</i>		Gucel et al. 2012
<i>Onobrychis venosa</i>		Gucel et al. 2012
<i>Ononis reclinata</i>		Gucel et al. 2012
<i>Onopordum cyprium</i>		Gucel et al. 2012
<i>Onosma fruticosa</i>		Gucel et al. 2012
<i>Onosma gigantea</i>		Gucel et al. 2012
<i>Ophrys kotschy</i>		Gucel et al. 2012
<i>Ophrys lutea</i>		Gucel et al. 2012
<i>Ophrys sphegodes</i> × subsp. „ <i>alasiatica</i> “ = <i>Ophrys mammo</i>		Gucel et al. 2012
<i>Orchis papilionacea</i>		Gucel et al. 2012
<i>Ornithogalum narbonense</i>		Gucel et al. 2012
<i>Oxalis pes-caprae</i>		Gucel et al. 2012
<i>Pallenis spinosa</i>		Gucel et al. 2012
<i>Phagnalon rupestre</i>		Gucel et al. 2012
<i>Phalaris aquatica</i>		Gucel et al. 2012
<i>Phalaris minor</i>		Gucel et al. 2012
<i>Phleum subulatum</i>		Gucel et al. 2012
<i>Phragmites australis</i>	Κυρίαρχο	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, T. Emirzade 14/04/2014
<i>Pinus brutia</i>		Gucel et al. 2012
<i>Pinus halepensis</i>		Gucel et al. 2012
<i>Pinus pinea</i>		Gucel et al. 2012
<i>Pistacia lentiscus</i>		Gucel et al. 2012
<i>Pistacia terebinthus</i>		Gucel et al. 2012
<i>Pistacia terebinthus</i>		A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, T. Emirzade 14/04/2014
<i>Polygonum aviculare</i>		Gucel et al. 2012
<i>Polygonum equisetiforme</i>		Gucel et al. 2012
<i>Ptilostemon chamaepeuce</i> subsp. <i>cyprius</i>		Gucel et al. 2012
<i>Pyrus syriaca</i>		Gucel et al. 2012
<i>Quercus coccifera</i>		Gucel et al. 2012
<i>Ranunculus asiaticus</i>		Gucel et al. 2012
<i>Raphanus raphanistrum</i>		Gucel et al. 2012
<i>Rapistrum rugosum</i>		Gucel et al. 2012
<i>Reseda orientalis</i>		Gucel et al. 2012
<i>Rhagadiolus stellatus</i>		Gucel et al. 2012
<i>Rubia tenuifolia</i>		Gucel et al. 2012
<i>Rubia tinctorum</i>		Gucel et al. 2012
<i>Rumex pulcher</i>		Gucel et al. 2012
<i>Salvia fruticosa</i>		Gucel et al. 2012
<i>Salvia verbenaca</i>		Gucel et al. 2012
<i>Sarcopoterium spinosum</i>		Gucel et al. 2012
<i>Scandix pecten-veneris</i>		Gucel et al. 2012
<i>Scolymus hispanicus</i>		Gucel et al. 2012
<i>Scutellaria sibthorpiae</i>		Gucel et al. 2012
<i>Sherardia arvensis</i>		Gucel et al. 2012
<i>Silene nocturna</i>		Gucel et al. 2012
<i>Sinapis alba</i>		Gucel et al. 2012

<i>Smilax aspera</i>	Gucel et al. 2012
<i>Solanum nigrum</i>	Gucel et al. 2012
<i>Sonchus oleraceus</i>	Gucel et al. 2012
<i>Stellaria media</i>	Gucel et al. 2012
<i>Tamarix</i> sp.	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Τ. Emirzade 14/04/2014
<i>Tamarix tetragyna</i>	Gucel et al. 2012
<i>Tordylium syriacum</i>	Gucel et al. 2012
<i>Torilis tenella</i>	Gucel et al. 2012
<i>Tragopogon porrifolius</i>	Gucel et al. 2012
<i>Trifolium angustifolium</i>	Gucel et al. 2012
<i>Trifolium leucanthum</i>	Gucel et al. 2012
<i>Tulipa cypria</i>	Gucel et al. 2012
<i>Typha domingensis</i>	Gucel et al. 2012
<i>Umbilicus rupestris</i>	Gucel et al. 2012
<i>Valantia hispida</i>	Gucel et al. 2012
<i>Velezia rigida</i>	Gucel et al. 2012
<i>Verbascum sinuatum</i>	Gucel et al. 2012
<i>Veronica cymbalaria</i>	Gucel et al. 2012
<i>Vicia hybrida</i>	Gucel et al. 2012
<i>Vicia villosa</i>	Gucel et al. 2012
<i>Zannichellia palustris</i>	Gucel et al. 2012
<i>Ziziphus lotus</i>	Gucel et al. 2012
<i>Zosima absinthiifolia</i>	Gucel et al. 2012

Πανίδα

Πτηνά	Πληθυσμός	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορές
Falco tinnunculus (L., 1758)			A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Τ. Emirzade 14/04/2014
Fulica atra (L., 1758)			A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Τ. Emirzade 14/04/2014
Carduelis chloris (L., 1758)			A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Τ. Emirzade 14/04/2014
Corvus monedula (L., 1758)			A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Τ. Emirzade 14/04/2014
Phalacrocorax carbo (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Charalambidou I., Gucel S., Kassinis N., Turkseven N., Fuller W., Kuyucu A., Yorganci H. (2008). Waterbirds in Cyprus 2007/08. UES-CCEIA/TCBA/CGF. N
Αμφίβια		Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
Pelophylax bedriagae (Pallas 1771)			A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Τ. Emirzade 14/04/2014

Αναφορές

Charalambidou I., Gucl S., Kassinis N., Turkseven N., Fuller W., Kuyucu A., Yorganci H. (2008). Waterbirds in Cyprus 2007/08. UES- CCEIA/TCBA/CGF. Nicosia, Cyprus.

Gucel S., Kadis C., Ozden O., Charalambidou I., Linstead C., Fuller W., Kounnamas C., Ozturk M. (2012). Assessment of biodiversity differences between natural and artificial wetlands in Cyprus. Pak. J. Bot., 44: 213-224.

Τσιντίδης Τ., Χριστοδούλου Σ. Χ, Δεληπέτρου Π., Γεωργίου Κ. (2007). Το κόκκινο βιβλίο της χλωρίδας της Κύπρου. Φιλοδοσικός Σύνδεσμος Κύπρου. Λευκωσία.

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης

KYR011

ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΠΑΝΑΓΡΩΝ (ΜΥΡΤΟΥ) / PANAGRA (MYRTOU) RESERVOIR**Πρόγραμμα απογραφής των υγροτόπων της Κύπρου / Inventory of the wetlands of Cyprus**

Δεδομένα Χάρτη: Google, SIO, NOAA, U.S Navy, NGA, GEBCO

Map Data: Google, SIO, NOAA, U.S Navy, NGA, GEBCO

□ Όρια Υγροτόπου / Wetland's Boundaries

TERRA CYPRIA
Το Κέντρο Ιατρικά Προσταγείας Τον Περιβάλλοντος
Της Στήλης Κοινωνικών Επιστημών
Κέντρο Ζώνης Κοινωνία Υγείας

ΥΓΡΟΤΟΠΙΟ
Κύπρου